FRANCE BEZLAJ

ETIMOLOŠKI SLOVAR SLOVENSKEGA JEZIKA

PETA KNJIGA

KAZALA

IZDELALA

MARKO SNOJ IN SIMONA KLEMENČIČ

LJUBLJANA 2007

IZDALA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

ZALOŽILA ZALOŽBA ZRC

Recenzenta: akad. Janez Orešnik in Varja Cvetko Orešnik

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6'374.4

BEZLAJ, France
Etimološki slovar slovenskega jezika / France Bezlaj ; izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Inštitut za slovenski jezik. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1976-2007

Knj. 5: Kazala / izdelala Marko Snoj in Simona Klemenčič ; izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti [in] Znanstvenoraziskovalni center, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Etimološko-onomastična sekcija. - Založba ZRC, 2007

ISBN 978-961-254-016-6 (zv. 5)

4728325

UVOD

Kazala so izdelana po načelu izčrpnosti in torej praviloma vsebujejo vse lekseme, ki so v ESSJ I–IV natisnjeni ležeče ali v grških črkah, tj. besede (v slovarskih, izjemoma tudi drugih oblikah), osnove, posamezne morfeme in, kjer je mogoče in smiselno, stalne besedne zveze, in sicer iz vseh jezikov, ne navajajo pa kazalk, vodilk (razen izjemoma onih znotraj geselskih člankov), zgolj navedenih sinonimov, stranskih oblik, ki so navedene neposredno za slovarskimi, okrajšano navedenega gradiva in irealnih rekonstrukcij. Leksemi so razporejeni v sklope, ki prinašajo gradivo iz enega, izjemoma iz dveh ali več jezikov, lahko iz različnih časovnih obdobij. Zaradi uporabe različnih transkripcij je le slovensko gradivo razdeljeno na tri sklope, na gajične in predgajične zapise in na zapise v različnih dialektoloških transkripcijah. Sklopi si sledijo v zaporedju, ki ga z vrstnim redom navajanja primerjalnega gradiva nakazuje slovarski del ESSJ I–IV.

Kazala sestavlja 130 sklopov, v katerih je skupno navedenih 194.105 enot, od teh 70.191 slovenskih.

Sklop sestavljajo 1. polkrepko natisnjeni naslov 2. morebitna legenda dodatnih oznak 3. morebitni vrstni red grafemov 4. morebitna dodatna pojasnila in 5. zaporedje enot.

1. Naslov sklopa je poimenovanje jezika ali jezikov, kateremu oz. katerim pripadajo v enotah navedeni leksemi.

2. Legendo dodatnih oznak vsebujejo sklopi, v katerih so navedeni leksemi iz dveh ali več ožje sorodnih jezikov (npr. Lužiška srbščina) ali v katerih so leksemi iz enega ali več jezikov dialektološko ali kronološko dodatno označeni (npr. Nova visoka nemščina oz. Latinščina). Legenda pojasnjuje ležeče natisnjene oznake v obliki krajšav, ki so navedene na koncu ustreznih enot.

3. Vrstni red grafemov pove, kako so razvrščene enote posameznega sklopa. Grafemi za enačajem so pri osnovnem razvrščanju izenačeni z onimi pred njim. Nepopolni homografi, ki se razlikujejo samo v grafemu pred in za enačajem, so razvrščeni tako, da imajo zapisi z grafemom pred enačajem prednost pred onimi z grafemom za njim. Grafemi v okroglih oklepajih predstavljajo v ESSJ I–IV uporabljeno manj ustrezno transliteracijo ali transkripcijo onih na njihovi levi. V oglatih oklepajih so opredeljena mesta tistih grafemov, ki se pri razvrstitvi izenačijo z dvo- ali večgrafemskimi skupinami. Informacija [ß = ss] v sklopu Nova visoka nemščina torej pove, da je grafem ß pri razvrstitvi v tem sklopu izenačen z grafemsko skupino ss.

4. Dodatna pojasnila opisujejo posebnosti posameznega sklopa in navajajo tipografske izenačitve v ESSJ I–IV neenotno zapisanih grafemov ali njihovih delov.

5. Enoto sklopa sestavljajo 1. pokončno natisnjeni zapis leksema, ki mu za dvopičjem sledi 2. oznaka mesta ali mest v ESSJ I–IV, na katerem oz. katerih se pojavlja. 3. Temu v nekaterih sklopih sledijo ležeče natisnjene dodatne oznake. V sklopu Slovenščina – gajični zapisi so leksemi, ki so geselske iztočnice, natisnjeni polkrepko. Popolni homografi so med seboj ločeni in označeni z eksponenti v oklepajih ter razvrščeni v besednovrstnem zaporedju takole: subst. (m., f., n.), adj., pron., num., adv., prep., part., interj., v. Popolni homografi iste besedne vrste so razvrščeni glede na mesta pojavitve v ESSJ I–IV. V sklopu Slovenščina – gajični zapisi imajo eksponente v oklepajih tudi polkrepko natisnjene geselske iztočnice, ki so nepopolni homografi. Oznaka mesta pojavitve posameznega leksema v ESSJ I–IV je sestavljena iz rimske številke knjige, vejice in arabske številke strani, na katero kaže. Če se enak zapis istega leksema znotraj enega geselskega članka ponavlja ali če je v enem geselskem članku navedenih več popolnih homografov iz istega jezika, Kazala za ta geselski članek prikazujejo le eno pojavitev, in sicer prvo. Če se enak zapis istega leksema na isti strani ponovi ali ponavlja v dveh oz. več različnih geselskih člankih, je število takih ponovitev označeno z eksponentom za navedbo strani. Če se enak zapis istega leksema v ESSJ ponovi ali pojavlja na dveh oz. več straneh, so oznake mest njegovih pojavitev znotraj ene knjige ESSJ med seboj ločene z vejico, med oznakami mest pojavitve iz različnih knjig ESSJ pa stoji podpičje. V sklopu Slovenščina – gajični zapisi so oznake strani, na katerih se leksemi pojavljajo kot geselske iztočnice, natisnjene polkrepko. Ležeče natisnjene dodatne oznake, ki leksem opredeljujejo glede na jezik, dialekt ali kronološko, so razložene v legendi dodatnih oznak na začetku vsakokratnega sklopa. Oznake pripadnosti določenemu dialektu so omejene na oznake bližnjih dialektov slovenščini sosednjih jezikov. Oznake slovenščini bolj oddaljenih dialektov in dialektov nesosednjih jezikov, kakor tudi oznake, ki kažejo samo na narečnost (dial.) ali starost (star., arh.), so v Kazalih izpuščene. Če se enak zapis istega leksema v ESSJ I–IV na enem ali več mestih pojavlja kot dialektološko ali kronološko označen, na enem ali več pa kot neoznačen, je v Kazalih naveden neoznačeno.

Enote posameznega sklopa so razvrščene v strogem vrstnem redu grafemov, navedenem pod naslovom sklopa, ki praviloma ustreza normiranemu vrstnemu redu vsakokratnega jezika. Izjeme so sklopi z gradivom, transliteriranim iz cirilčnih pisav, v katerih veljajo vsakokrat navedeni prirejeni latinični abecedni redi. Če na začetku sklopa vrstni red grafemov ni določen, velja latinični vrstni red, pri čemer stojijo morebitni dodatni znaki na mestih kot v sln. in hrv., morebitne grške črke pa so izenačene z latiničnimi ekvivalenti. Če na začetku sklopa navedeno zaporedje gra-

femov ne določa drugače, diakritična znamenja ne vplivajo na osnovno razvrstitev enot. Nepopolni homografi, tj. taki, ki se razlikujejo le v mali oz. veliki začetnici, v odsotnosti oz. prisotnosti vezajev, oklepajev, asteriska, poševnice, apostrofa, notranjega presledka ali v prisotnosti oz. odsotnosti (različnih) diakritičnih znamenj, so razvrščeni tako, da imajo zapisi z malo začetnico prednost pred onimi z veliko, zapisi brez vezajev, oklepajev, asteriska, poševnice, apostrofa ali notranjega presledka prednost pred onimi s temi znaki in zapisi brez diakritičnih znamenj prednost pred onimi z njimi. Pri razvrščanju nepopolnih homografov z različnimi diakritičnimi znamenji velja naslednji vrstni red: ´, ˆ, `, ̏, ˆ, ˜, ˝, ˙, ˇ, ¨, ̗̇, ̃̄, ¯, ˘, ˈ, ̆̄, ̃̄, ́̄, ˚, ᵉ, ̏̆, ̂̇, ̏̆, ̌́, ̣̌, ̓, ̔, ̏̓, ̆̓, ̃̄, ̃̄, ̮, ̜, ̥, ̫, ̡, ˳, ̣, ̤, ̤̣, ̯, ̤. Delna izjema je le sklop Slovenščina – gajični zapisi, v katerem imajo zapisi vseh polkrepko natisnjenih geselskih iztočnic prednost pred njihovimi navadno natisnjenimi nepopolnimi homografi.

Če je isti leksem na enem ali več mestih v ESSJ I–IV naveden brez diakritičnih znamenj, na enem ali več pa z njimi, so mesta njegove pojavitve v Kazalih združena za zapisom z diakritičnimi znamenji. Če je isti leksem na različnih mestih v ESSJ I–IV zapisan z različnimi diakritičnimi znamenji, ki ne izkazujejo naglasnih dvojnic, so mesta njegovih pojavitev v Kazalih združena za najustreznejšim zapisom. Načelo združitve pod najustreznejšim zapisom je uporabljeno tudi v primerih, ko se dva ali več zapisov istega leksema razlikujeta zaradi uporabe različnih transliteracij, transkripcij ali zaradi tiskarskih napak. Zapisi leksemov, ki so v ESSJ I–IV na različnih mestih navedeni z in brez vezajev ali z in brez oklepajev, so v Kazalih združeni pod zapisi brez vezajev oz. oklepajev. Zapisi prepozicij in homografnih prefiksov z vezajem so v Kazalih združeni pod zapisi z vezajem v oklepajih. V Kazalih so vse rekonstrukcije opremljene z asteriskom, tudi če ta v ESSJ I–IV pomotoma manjka.

Zapisi leksemov so v Kazalih praviloma enaki zapisom v ESSJ I–IV. Poleg v prejšnjem odstavku opisanih izjem so spremenjeni le še zapisi s tipografskimi izenačitvami, navedenimi na začetku vsakokratnega sklopa, manj ustrezni zapisi tistih leksemov, ki so na enem ali več mestih v ESSJ I–IV zapisani ustrezneje, zapisi z očitnimi, vendar minimalnimi tiskarskimi nedoslednostmi ali napakami, in zapisi, ki so bili popravljeni že ob digitalizaciji ESSJ I–II.

Kazala so izdelana iz podatkovne zbirke ESSJ I–IV v računalniškem programu Eva. Geselske članke iz ESSJ I–II je digitalizirala Helena Jazbec, geselski članki ESSJ III–IV so bili digitalizirani sproti ob redakciji teh dveh knjig. Leksikografsko rešitev Kazal, ki jo je Znanstveni svet Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU sprejel 2. marca 2006, je izdelal Marko Snoj. Označevanje gradiva za Kazala iz podatkovnih zbirk sta opravila Marko Snoj (A–P) in Simona Klemenčič (R–Ž). Luščenje gradiva iz označenega besedila in njegovo razporeditev v sklope je opravil Marko Snoj. Sklopi, ki jih je uredil Marko Snoj, so podpisani z začetnicama M. S., sklopi, ki jih je uredila Simona Klemenčič, pa z začetnicama S. K.

Ljubljana, julij 2007 Marko Snoj

KAZALA

Slovenščina – gajični zapisi

a, b, c, č, d, e = ə, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, š, t, u = ü, v, z, ž

Poleg zapisov v Pleteršnikovi in tej najbližjih transkripcijah vsebuje ta sklop tudi vse geselske besede, in sicer ne glede na to, kako so zapisane.

M. S.

Slovenščina – predgajični zapisi

a = ä = æ, b, c = ç = z, ch = zh = tsch, d, e = ë (= ə), f = ph, g, h, i = y, j, k = q = ĸ, l, m, n, o = ö, p, r, s = ś = ſ = ß = z, sh = śh = ſh = ʃh = sch, t, u = ü = ů = v̊, v = w, x

V tem sklopu so navedeni tudi stari, pogosto ponemčeni ali latinizirani zapisi imen v slovenskem etničnem prostoru.

Tipografska izenačitev: ̑ > ̂.

M. S.

Slovenščina – narečni zapisi

a = ɐ = ä = α, b = b, c, č, ć, d = ð, d, e = ë = ε = ě = ə = ъ = ь, f, g = γ = g, h = χ = x, i, j = i̯, k = q, l = ł, m, n = ŋ, o = ɔ = ö = œ = ω, p, r, s = ſ, š, t = Þ, u = y = ü, v = w = u̯, z = z, ž = ž

V tem sklopu so navedeni zapisi v različnih narečnih transkripcijah in zapisi v standardni gajici z izrazitimi narečnimi fonetičnimi lastnostmi.

M. S.

Cerkvena slovanščina

a, b, c, č, d, e, ę, ě, f, g, ch, i, j, k [k'= kj], l, l' (= lj), m, n, ń (= nj = ni̯), o, ǫ, p, r, s, š, t, u, v, ь, ъ, y, z = z, ž

Stara srbščina

a, b, c, č, ć, d, e, ě, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, š, t, u, v, ъ, ь, y, z, ž

Hrvaščina in srbščina

čak. – čakavsko, *kajk.* – kajkavsko

a, b, c, č, ć, d, dž, đ, e = ə = ë, ě, f, g = γ, h = χ, i = y, j, k, l, lj, m, n = ŋ, nj, o, p, r, s = f, š, t, u = ü, v = w, ь, ъ, z, ž = x

S. K.

Makedonščina

a, b, c, č, d, dz, e, f, g, g’, ch (= h), i, j, k, k’ (= ć), l (= ł) [l’ = lj], m, n, o, p, r, s, š, t, u, v, ь, ь, z, ž

Bolgarščina

a, b, c, č, d, e, ę, ě, f, g, h = ch, i = y, j, k, l = ł = l’, m, n, o, ǫ, p = p’, r, s, š, t = t’, u, v, ъ, ъ, z, ž

S. K.

Ruščina

str. – starorusko

a, b, c, č, d, e = ë, ę, ě, f, g, ch (= h), i, j, k, ł (= ł), m, n, o (= ω), ǫ, p, r, s, š, t, u, v, ъ, ь, y, z, ž

S. K.

Ukrajinščina

hucul. – huculsko

a, b, c, č, ć, d, e, ě, f, g (= γ = h, če je transliteriran iz г), ch (= x = h, če je transliteriran iz x), i, ï, y, j, k, l = ł, m, n, o, p, r, s, š, t, u, v = w, ь, ь, z, ž

S. K.

Beloruščina

stbr. – starobelorusko

a, b, c, ć, č, d [dz, dź, dź], e = ë = ě, f, g (= h, če je transliteriran iz г), ch (= h, če je transliteriran iz x), i, j, k, l (= ł), m, n (= ń), o, p, r, s, ś, š, t, u, ŭ, v = w, ъ, ь, y, z, ź, ž

S. K.

Poljščina

stp. – staropoljsko

a, ą, b, c, ć, d, e, ę, f, g, h, i, j, k, l, ł, m, n, ń, o, ǫ, ó, p, r, s, ś, t, u, w, y, z, ź, ż

Pomorjanščina

kašub. – kašubsko, *slovin.* – slovinsko

a = ä = ą, b, c, č = cz, ć, d, e = ë = ě = ə = ę, f, g, h = ch = x = χ, i, j, k, l, ł, m, n = ŋ, o = ö = ω = ǫ (= ǫ), p, r, ř, s, š = sz = ș = ś, t, u, v = w, z, ẓ, ž = ż = ẓ = ź

S. K.

Češčina

stč. – staročeško

a, b, c, č, d, e, ě, ę, f, g, h, ch, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, ř, s, š, t, u, v, w, x, y, z, ž

Slovaščina

a, ä, b, c, č, ć, d = d', e (= ə), ě, f, g, h, ch, i, j, k, l (= ł) = l', m, n = ň, o, ô, p, r, s, š, t, u, v = w, ъ, y, z, ž

S. K.

Lužiška srbščina

dl. – dolnjeluźiško, *gl.* – gornjelužiško, *stluž.* – starolužiško

a, b, c, č, ć, d, dź (= dž), e = ɛ, ě, f, g, h, ch, i, j, k, ł, l, m, n, ń, o = ɔ, ó, p, r, ř = ŕ (= r'), s, š, ś, t, u, w (= v), y, z, ž, ź

M. S.

Praslovanščina

a, b, c, č, d, d' (= dj = di̯), e, ę, ě, f, g, ch (= h), i, j (= i̯), k, l (= ł), l' (= lj = li̯), m, n, n' (= nj = ni̯), o, ǫ, p, r, r' (= rj = ri̯), s, s' (= sj = si̯) = š, t, t' (= tj = ti̯ = ć), u, v, ъ, ь, y, z, z' (= zj = zi̯) = ž

V tem sklopu so poleg tradicionalno zapisanih praslovanskih navedene tudi mlajše predposameznojezične in starejše, pobaltoslovanske rekonstrukcije.

M. S.

Predslovansko

Baltoslovanske rekonstrukcije

a, b, d, e, g, i = i̯ = j, k, l, m, n, o, p, r, s, ś, š, t, u = u̯ = v, z, ž (= ž)

Prabaltščina

Znaka i̯ in u̯ stojita na mestu j oz. v.

Litovščina

stlit. – starolitovsko

a = ą, b, c, č, d, e = ę = ė = ë, f, g, h, i = į = y, j, k, l, m, n, o, p, r, s, š, t, u = ų = ū, v, w, z, ž

Letščina

stlot. – staroletsko

a = ā = ä, b, c, č, d, e = ē, f, g = ǵ (= ģ), h, i = ī = y, j (= i̯), k = ķ (= ḳ = k'), l = ļ (= ł = l'), m, n = ņ (= ń = n'), o, p, r = ŗ (= ŕ), s, š (= ś), t, u = ū, v = w, z, ž (= ź)

Stara pruščina

a, b, c, d, e, g, h, i = y, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u = ü, v, w, x = χ, z

S. K.

Praindoevropščina

a, b, bh, d = d, dh, e, g’, g’h, g, gh, g^{u}, g^{u}h, H = H_1 = H_2 = H_3 = ə = $ə_1$ = $ə_2$ = $ə_3$, i = i̯, k’, k (= q), kh (= qh), k^{u} (= q^{u}), l, m, n = ŋ, o, p, ph, r, s = z, t = Þ, th, u = u̯

Ta sklop vsebuje praindoevropske in predposameznojezične rekonstrukcije v različnih transkripcijah.

Tipografske izenačitve: j > i̯, w > u̯, v > u̯.

Indoiransko

Stara indijščina

a, ā, i, ī, u, ū, r̥, r̥̄, l̥, l̥̄, e, ai, o, au, ḥ ṁ, k, kh, g, gh, ŋ, c, ch, j, jh, ñ, ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ, t, th, d, dh, n, p, ph, b, bh, m, y, r, l, v, ś, ṣ, s, h

Tipografske izenačitve: ē > e, ō > o, ṃ > ṁ, ṅ > ŋ, ç > ś, ş > ṣ.

Srednjeindijski jeziki

Novoindijski jeziki

beng. — bengalsko, *cigan.* — cigansko (romsko), *hind.* - hindijsko, *nepal.* — nepalsko *vazir.* — vazirsko

Iransko

sriran. — srednjeiransko, *prairan.* — prairansko

Avestijščina

a, ā, å̄, ą, ą̊, ə, ə̄, e, ē, o, ō, i, ī, u̯, ū, k, x (= χ), x́, x^{v}, g, ǵ, γ, c (= č), j (= ǰ), t, ϑ (= Þ), d, δ, t̰, p, f, b, β, ŋ, ŋ́, ŋ^{v}, n, ń, ṇ, m, m̨, ẏ, v (= w), r, ş̌, s, z, š, ž, š́, y, h

Perzijščina

stperz. – staroperzijsko, *srperz.* – srednjeperzijsko, *nperz.* – novoperzijsko

a, ä, b, c, č, ć, d, ð, δ, e, ë, f, g, ğ, γ, h, x = χ, i, j, ǰ, k, k', l, m, n, o, p, q, r, s, š (= ş), t, ϑ, u, v, w, y, z, ź, ž

Preostali staroiranski jeziki

med.– medijščina, sarmat. – sarmatščina, *skit.* – skitščina

Srednjeiranski jeziki razen srednje perzijščine

alan. – alanščina, *baktr.* – baktrijščina, *hotan.* – hotanščina oz. sakijščina, *part.* – partščina, *sogd.* – sogdijščina

Osetščina

a, æ (= ä), b, c, ch, č, čh, d, dž, e, f, g (= γ), h (= ẖ = x), i, j, k, kh, l, m, n, o, p, ph, q, r, s, t, th, u, v, x, y, z, ž

Preostali novoiranski jeziki

afgan. – afganščina (paštunščina), *bal.* – baluči, *kurd.* – kurdščina

S. K.

Armenščina

a, b, g, d, e, z, ē, ə, t^c = th, ž, i, l, x, c, k, h, j, ł, č, m, y, n, š, o, č^c = ç̌, p, ǰ, ṙ, s, v, t, r, c^c = ç, u, v, w, p^c, k^c = χ, ō = au, f

Tipografska izenačitev: ' > ^{c}.

Frigijščina

Grščina

mik. = mikensko, *ngr.* = novogrško, *srgr.* = srednjeveško grško

α = a, β, γ, δ = d, ε = e, Ϝ = w, ζ = z, η, ϑ, ι = i, κ = k, λ = l, μ = m, ν = n, ξ, ο = o, π, ρ = r, σ = ς = s, τ = t, υ = u, φ, χ, ψ, ω

Balkansko in panonsko

balk. – balkansko, *iliro-traš.* – iliro-traško, *pan.* – panonsko

Dakijščina

Ilirščina

venetoilir. – venetoilirsko

Liburnijščina

Antična makedonščina

Trakijščina

Praalbanščina

Albanščina

a, b, c (= ts), ç (= č = tš), d, dh (= δ), e, ë, f, g, gj (= g'), h, i, j, k, l (= l'), ll (= l), m, n, nj, o, p, q (= k'), r, rr (= r̄), s, sh (= š), t, th (= ϑ), u, v, x, xh, y, z, zh (= ž)

M. S.

Ligurščina

S. K.

Venetščina

Mesapščina

Italski jeziki

falisk. – faliskijščina, *osk.* – oskijščina, *umbr.* – umbrijščina

Latinščina

nlat. = novolatinsko, *srlat.* = srednjeveško latinsko, *stlat.* = starolatinsko, *vlat.* = vulgarno latinsko

Romansko

galorom. – galoromansko, *ilirorom.* – iliroromansko, *keltorom.* – keltoromansko, *strom.* – staroromansko

S. K.

Italijanščina

ben. – beneško, *trž.* – tržaško; gradivo iz ostalih dialektov ni označeno

a, b, c, č, ć, d = ḍ, e = ə = ë, f, g, γ = ĝ, h, i, j, k, l, m, n, o = ọ, p, q, r, s, š = ś = s' = ṣ = ʃ, t, u = ụ, v, w, x, y, z, ž = 'z = ẓ

Istrska romanščina

a, b, c = ć = k, d, e, f, g, h, i, j, l = ł, m, n, o, p, r, s = š, t = Þ, u, v, z = ź

Furlanščina

milj. = *miljsko*

a, b, c = č = ć = k, d, e, f, g, h, i, j, l, m, n, o, p, q, r, s = f, t, u, v, x, y, z = ź

Retoromanščina

alp. rom. – alpsko romansko

a, b, c, č, d, e = ę = ę, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, š, t, u = ü, v, w, x, y, z, ž

Ladinščina

Sardinščina

Francoščina

srfrc. = srednjefrancosko, *stfrc.* = starofrancosko

a, b, c = ç, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z

M. S.

Provansalščina

stprov. – staroprovansalsko

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, l, I, m, n, o, p, q, r, s, t, u, ü, v, x, y, z

Katalonščina

Španščina

stšpan. – starošpansko

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, ñ, o, p, q, r, rr, s, t, u, v, w, x, y, z

Portugalščina

Dalmatsko

stdalm. – starodalmatsko, *veljot.* – veljotsko

Romunščina

istr. – istrsko romunsko, *strum.* – staroromunsko

a, ă = ə = ъ, â, b, c = č = k, d, e = ɛ = ě, f, g, h, i, î, j, l, m, n, o, p, r, s, ş = š, t, ţ = ć, u, v, x, z = ž

Aromunščina

Vrstni red je kot v romunščini.

Moldavščina

Preostali romanski jeziki

Predromansko

Keltščina

stkelt. – starokeltsko, *prakelt.* – prakeltsko

Galščina

Irščina

stir. – staroirsko, *srir.* – srednjeirsko

a, b, c (= k), d, e, f, g, h, i, l, m, n, o, p, r, s, t, u

Tipografska izenačitev: ¯ > ´.

M. S.

Bretonščina

stbret. = starobretonsko, *srbret.* = srednjebretonsko

a, b, ch, c'h, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v, w, y, z

M. S.

Kimrijščina

srkimr. – srednjekimrijsko, *stkimr.* – starokimrijsko

a, b, c (= k), ch, d, e, f, g, ng, h, i, l, ll, m, n, o, p, ph, r, rh, s, t, th, u, w, y

M. S.

Kornijščina

srkorn. – srednjekornijsko, *stkorn.* – starokornijsko

S. K.

Škotščina

S. K.

Stara britanščina

S. K.

Pragermanščina

a, b, b, d, ð, e = æ, f, g, g, χ = h, i, i̯ (= j), k (= c), l, m, n, o, p, r, s, t, Þ (= th), u, u̯ (= w), z (= z)

Ta sklop vsebuje pragermanske in mlajše germanske predposameznojezične rekonstrukcije.

Tipografske izenačitve: b > b, d > ð, ˆ > ¯.

Gotščina

krim. – krimsko gotsko

a, b, g, d, e, q, z, h (= ch), Þ, i, k (= c), l, m, n, j, u, p, r, s, t, w (= v), f, x, hı, o

Tipografske izenačitve: hw, hv > hı, *ō* > *o*.

M. S.

Stara visoka nemščina

bav. – bavarsko

a = â = æ, b, c, d, e = ê = ë, f, g, h, i = î, j, k, l, m, n, o = ô, p, q, r, s [ß = sz], t, u = ü, w, y, z = z

Tipografska izenačitev: ¯ > ˆ.

M. S.

Srednja visoka nemščina

bav. – bavarsko

a = â = ä = æ (= ae), b, c, d, e = ê = ë = ə, f, g, h, i = î, j, k, l, m, n, o = ô = ö = œ (= oe), p, q, r, s = š = ž [ß = sz], t, u = ü, w, y, z = z̧

Tipografska izenačitev: ¯ > ˆ.

Nova visoka nemščina

avstr. – avstrijsko, *bav.* – bavarsko, *dunaj.* – dunajsko, *koč.* – kočevsko, *kor.* – koroško, *sor.* – soriško, *štaj.* – štajersko, *švic.* – švicarsko, *tirol.* – tirolsko

a = ä = å = æ = α, b, c [χ = ch] = ć, d, e = ë = ε = ə, f, g, h, i, j, k, l = ł, m, n = ŋ, o = ö = œ, p, q, r, s [ß = ss] = ſ = š = ś = ž, t, u = ü, v, w, x, y, z

M. S.

Stara frankovščina

Abecedni red je kot v stari visoki nemščini.

S. K.

Stara saščina

a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y

Langobardščina

Jidiš

Spodnja nemščina

srspn. – srednjespodnonemško, *stspn.* – starospodnjenemško

a = ä, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o = ö, p, q, r, s [ß = ss], t, u = ü, v, w, x, y, z

Tipografska izenačitev: ˆ > ¯.

M. S.

Nizozemščina

flam. – flamsko, *srniz.* – srednjenizozemsko, *stniz.* – staronizozemsko

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o (= ö = œ), p, q, r, s, t, u (= ü), v, w, x, y, z

M. S.

Frizijščina

stfriz. – starofrizijsko

S. K.

Anglosaščina

a, æ (= ae), b, c, d, ð, e, f, ʒ (= g), h, i, k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, w, x, y, Þ

Tipografski izenačitvi: ˆ > ¯, ´ > ¯.

M. S.

Srednja angleščina

Angleščina

M. S.

Stara nordijščina

a, b, d, ð, c, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v (= w), x, y, Þ, æ, ø, œ, ǫ

Tipografski izenačitvi: ˆ > ¯, ´ > ¯.

M. S.

Islandščina

a, á, b, d, ð, e, é, f, g, h, i, í, j, k, l, m, n, o, ó, p, r, s, t, u, ú, v (= w), x, y, ý, Þ, æ, ö

M. S.

Danščina

stdan. – starodansko

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, æ, ø, å

Norveščina

stnorv. – staronorveško

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, æ, ø, å

Švedščina

stšved. – staroševedsko

a, b, c, d = ð, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, å, ä, ö

Toharščina

A – vzhodnotoharsko, *B* – zahodnotoharsko

a, ā, i, ī, u, ū, ä, ə, e, ai, au, o, k, kh, g, gh, ŋ (= ṅ), c (= ç), ch, j, jh, ñ, t, th, d, dh, n, p, ph, b, bh, m, ṃ, y, r, l, v, w, ś, ṣ, s, h

M. S.

Hetitščina

a, e, ḫ, i, i̯ (= y), k = g, l, m, n, p = b, r, š (= s), t = d, u, u̯ (= w), z

Dvojno pisani grafemi se štejejo kot enojni.

Luvijščina

hier. luvij. – hieroglifno luvijsko, *klin. luvij.* – klinopisno luvijsko

Palajščina

Likijščina

Lidijščina

Predindoevropsko

Uralščina

ugrofin. – ugrofinsko

S. K.

Madžarščina

a = á, b, c, cs (= cz), d, e = é = ë, f, g, h, i = í, j, k, l, ly, m, n, o = ó, ö = ő, p, r, s, sz, t, ty, u = ú, ü = ű, v, z, zs

M. S.

Finščina

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, å, ä, ö

S. K.

Estonščina

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, (ń), o, p, q, r, s, š (= ś), z, ž, t, u, v, w, õ, ä, (ë), ö, ü, x, y

S. K.

Laponščina

S. K.

Karelijščina

S. K.

Preostali uralski jeziki

čerem. – čeremiško (marijsko), *livon.* – livonsko, *mordvin.* – mordvinsko, *ostj.* – ostjaško, *samojed.* – samojedsko, *veps.* – vepsijsko, *vogul.* – vogulsko (mansi), *votj.* – votjaško, *zirjen.* – zirjensko (komijsko)

S. K.

Afroazijski jeziki

akad. – akadsko, *asir.* – asirsko, *babil.* – babilonsko, *berber.* – berbersko, *egip.* – staroegiptovsko, *etiop.* – etiopsko, *fen.* – feničansko, *hamit.* – hamitsko, *kald.* – kaldejsko, *kopt.* – koptsko, *kušit.* – kušitsko, *malt.* – malteško, *semit.* – semitsko, *zahafr.* – zahodnoafriško

Hebrejščina in aramejščina

aram. – aramejsko, *sthebr.* – starohebrejsko, *hebr.-fenič.* – hebrejsko-feničansko

Arabščina

Zaradi uporabe različnih transliteracij je abecedni red poenostavljen tako, da so zapisi razvrščeni v latiničnem vrstnem redu brez tipografskih izenačitev, diakritična znamenja pa ne vplivajo na vrstni red.

M. S.

Altajski jeziki

altaj. – altajsko, *avar.* – avarsko, *azerb.* – azerbejdžansko, *baškir.* – baškirsko, *burjatskomong.* – burjatskomongolsko, *čuvaš.* – čuvaško, *džagat.* – džagatajsko (čagatsko), *hak.* – hakaško, *irtiš.* – irtiško, *jakut.* – jakutsko, *kalm.* – kalmiško, *karaim.* – karaimsko, *kašg.* – kašgarsko, *kirg.* – kirgizijsko, *kuman.* – kumansko, *lebed.* – lebedsko, *mandž.* – mandžurijsko, *mong.* – mongolsko, *protoblg.* – protobolgarsko, *staročuvaš.* – staročuvaško, *televt.* – televtsko, *tung.* – tunguško, *turan.* - turansko, *turkmen.* – turkmensko, *ujgur.* – ujgursko, *uzb.* – uzbeško

S. K.

Tatarščina

kazan. – kazansko, *krim.* – krimsko, *tobol.* - tobolsko

S. K.

Turščina

stturš. – staroturško, *osman.* – osmansko

a, ä, b, c, ç (= č), d, e, ë, ε, f, g, ğ (= ǵ), γ, h, x = χ = ḫ, ı, i, j, k, k' = ķ, l, m, n, o, ö, p, r, s, ş (= š = ș), t, ț, u, ü, v, x, y, z, ž, ẕ

Kavkaško

Gruzijščina

Severnokavkaški jeziki

VSEBINA

†France Bezlaj
ETIMOLOŠKI SLOVAR SLOVENSKEGA JEZIKA
Peta knjiga Kazala
Izdelala
Marko Snoj in Simona Klemenčič

Knjigo opremil Julijan Miklavčič

Tehničıa obdelava in oblikovanje s programom EVA Primoža Jakopina: Marko Snoj

Izdala
Slovenska akademija znanosti in umetnosti
in
Znanstvenoraziskovalni center
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
Etimološko-onomastična sekcija

Založila Založba ZRC
Za založbo Oto Luthar

Tisk: Impress d. d.

Ljubljana 2007

Natis pete knjige sta podprli
Agencija za raziskovalno dejavnost RS
in
Slovenska akademija znanosti in umetnosti

France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika.* Prva knjiga A–J.
Ljubljana 1976: Mladinska knjiga. Prvi ponatis. Ljubljana 1977: Mladinska knjiga.

France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika.* Druga knjiga K–O.
Marko Snoj je izdelal gesla, označena s podpisom M. S.
Ljubljana 1982: Mladinska knjiga.

France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika.* Tretja knjiga P–S.
Dopolnila in uredila Marko Snoj in Metka Furlan.
Ljubljana 1995: Mladinska knjiga.

France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika.* Četrta knjiga Š–Ž.
Avtorji gesel France Bezlaj, Marko Snoj in Metka Furlan.
Ljubljana 2005: Založba ZRC.

France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika.* Peta knjiga Kazala.
Izdelala Marko Snoj in Simona Klemenčič.
Ljubljana 2007: Založba ZRC.